

Az árakkal együtt az adagok nagysága is csökkent a szegedi vendéglőkben.

— Csak a legszigorubb intézkedésekkel lehet rendet teremteni. —

(Saját tudósítónktól.) Sehol az országban olyan radikálisan és olyan boszorkányos gyorsasággal nem oldották meg a közétkezőhelyek árleszállításának a kérdését, mint Szegeden. Csütörtökön délben összeült az ármegeállító bizottság és a Munkástanács bevonásával elhatározta, hogy a vendéglőkben péntektől kezdve harminc százalékkal csökkenteni kell az árakat. Kimondta a bizottság azt is, hogy a vendéglőket a Munkástanács tagjaival fogja ellenőriztetni és gondoskodni fog arról, hogy azok a vendégösök, akiknek még ezekben a hihetetlenül súlyos napokban is kötelességük van, hogy mi a kötelességük, viselni fogják eljárásuk következményeit. A vegyes bizottság erélyes és jogos intézkedése az egész városban nagy megnyugvást keltett, mert most már mindenki látja, hogy egyenlő mértékkel mérik az igazságot.

A redukált árak, néhány vendéglő kivételével, — hiszen a vendéglősök mitsem tehettek ellene — életbe léptek, de — amint azt megállapítottuk — nem lesz köszönet benne, ha csak a Munkástanács tényleg nem a legszigorubb fogja ellenőrizni azt is, hogy *csak a redukált árakat tartás be a vendéglősök, hanem az adagok előirt nagyságát is.* Mert az, ami az új árak életbelépésének a napján történt az adagokkal, nem egyéb, mint a rendelet legegyszerűbb és legnevetesebb kijátszása. Az történt ugyanis, hogy a vendéglősök nemcsak az étlapárakat szállították le, hanem az adagok nagyságát is csökkentték. Ez pedig egyszerűen nevetéses volna, ha nem volna olyan szomorú, mert ilyen módon a vendéglős még nyer az árleszállításon. Ennek a látszólagos elmentésnek a bizonyítására egy példát hozunk fel. A sertéskaraj árát a harminc százalékos árleszállítással elsőrendű vendéglőkben 4.50 koronában állapították meg, az adag pedig pontosan felényire zsugorodott össze. Nem sok kereskedelmi ismeret kell hozzá, hogy valaki megállapíthassa, hogy az árak harminc százalékos leszállítására és az adagok nagyságának ötven százalékos csökkentésére között pontosan husz százalék tiszta, újabb nyereség mutatkozik a vendéglősök javára.

Világosan kitűnik ebből az egy példából is, hogy ha nem kötelezik súlyos bírság alatt a vendéglősöket az adagok eredeti nagyságának a szigorú betartására, akkor minden különösebb megerőltetés nélkül az árcsökkentés életbeléptetésével csak a vendéglősöknek használtak, anélkül, hogy a fogyasztóknak segítettek volna. Konstatálnunk kell azonban azt is, hogy nem minden vendéglőben lettek kisebbek az adagok ötven százalékkal, van olyan vendéglő is, ahol csak huszonöt százalékos adagcsökkentés történt. Ez azonban nem állandó, hiszen, ha az ilyen vendéglős megtudja, hogy a kollégáját senki sem vonta felelősségre az ötven százalékos csökkentésért, bizonyára sietni fog, hogy a bevált módszert kövesse.

Nem akartunk igazságtalanok lenni, azért a vendéglősöknél is érdeklődtünk aziránt, mi a véleményük az árak leszállításáról. Az adagok nagyságának a leszállításáról ugyanis nem óhajtottak felvilágosítást adni azzal a megjegyzéssel, hogy csak jelentéktelenül lettek kisebbek az adagok.

Mindenekelőtt az fáj a vendéglősöknek,

A fegyverszüneti feltételek enyhítése.

Bécs, december 6. Genéből táviratozzák: A Havas-ügynökség közlése szerint az antant-államok még nem döntöttek véglegesen a fegyverszüneti feltételek enyhítése dolgában és ez Wilson Párisba való érkezése előtt nem is várható.

hogy nem a piaci árakat szállították le előbb, hogy olcsóbban vásárolhassanak. Felemlítettek egy esetet, hogy egy pár csirke negyven koronába kerül a piacon és ők sülve 7.50 koronáért kénytelenek egy fél csirkét kiszolgáltatni. Kifogásolják, hogy a hus ára nem ment lejjebb, sőt a borjúhús drágább lett és azt állítják, hogy csak abban az esetben tudják a leszállított árak mellett a husadagok nagyságát garantálni, ha a hatósági mészárosokban — ahol jóval olcsóbb, mint a mészárosoknál — fedezhetik husszükségeiket. Panaszolják, hogy a hatóság nem tud elegendő lisztet a rendelkezésükre bocsájtani, kénytelenek tehát kilónként dugva hat koronáért vásárolni. Felvilágosításul megjegyzik, hogy őket nem lehet a kereskedőkkel összehasonlítani, mert a kereskedőknek árukészletük van, olyiknak még két-három év előtről, nekik pedig naponként kell a szükségleteiket a drága piacon beszerezni. Nem tetszik a vendéglősöknek a szesztilalom se és ezt azzal indokolják, hogy békében sem kerestek a konyhán, — ételen sohasem lehetett keresni, — mondták, — hanem a szesz italokon. Kijelentették, hogy belátják a vendéglői árak leszállításának a szükségességét, de konstataim kívánják, hogy Szegeden volt a legolcsóbb étlap az országban. Budapesten száz, Nagyváradon és Aradon pedig negyven százalékkal drágábbak az ételtek.

Ezeket mondják a vendéglősök, akik szerint a kereskedők csökkenthetik egyes közszükségleti cikkek árát, mert vannak olyan cikkek, amiken ezt busásan behozzák. Erre a kijelentésre vonatkozólag az a megjegyzésünk, hogy viszont a legtöbb vendéglős a kávéházában ötvenszeresen megkeresi azt, amit a konyhán „veszít”. Elvégre még ma is négy és fél koronába kerül egy adag szalámi a kávéházban, a fehér kenyér meg husz fillérbe, a kávéhoz felszolgált és valami kellemetlen bizonytalansággal töltött kávéról nem is beszélve, amiért kénytelenek vagyunk darabonként egy koronát leszurni.

Szigorúan merev üzleti szempontból talán érthető a vendéglősök gondolkozási módja, érthetetlen azonban az, hogy nem akarják megérteni és nem tudják magukat beleélni abba az új rendszerbe, amely parancsolólag kimondja, hogy azok, akik a háboruban a kedvező konjunkturákat kihasználva — bár tisztességesen — vagyona tettek szert, a béke érdekében nagyobb áldozatokat kötelesek kényszer nélkül hozni, mint amilyen áldozatokat a régi, letűnt időkben a háború továbbfolytatása érdekében voltak kénytelenek hozni.

A teljesség kedvéért megjegyezzük még, hogy több vendéglő nem tartotta feltétlenül szükségesnek az új árakat már pénteken életbe léptetni és hogy akadt olyan vendéglő is, amely leszállította ugyan az árakat, de egyidejűleg az abonenseknek is felmondott. A kisebb vendéglők meg azzal fenyegetőznek, hogy nem főznek tovább, ha kényszerítik őket az árak leszállítására.

Végül még egyet: vajon ki az, aki meg tudná magyarázni a vendéglősöknek, hogy az ilyen és ennyire közhasznú rendeleteket a mai napokban nem magyarázni, hanem becsületesen teljesíteni kell.

Tamás Rezső.

Strassburg Franciaország mellett.

Strassburg, december 6. A strassburgi községtanács mai ülésén valamennyi szavazattal kettő ellenében határozati javaslatot fogadtak el, amelyben Strassburg városnak Franciaországhoz való csatlakozását kéri.

A volt német trónörökös lemondása.

Berlin, december 6. Ma kapta meg a népkormány a volt trónörökös lemondási oklevélét, amely így szól:

Határozottan és véglegesen lemondok mindazokról a jogokról és igényekről, amelyeket Poroszország királyi koronájára és a császári koronára akár öfelsége a császár trónlemondása alapján, akár más jogi alapon táplálhatnak. Ezt az okiratot tulajdon aláírásommal hitelesítem.

Weiringen, 1918. december 6.

VILMOS.

Nem cenzurázzák a volt király levelezését.

Bécsből jelentik hivatalosan: Az a híresztelés, hogy a volt császár és király levelezését, vagy más neki szóló küldeményt cenzurának vetik alá, teljesen alaptalan. Egészen mérsékelt rendőri felügyeleten kívül, amelyet a volt uralkodó oltalmazására rendelték el, személyével kapcsolatosan semmiféle kedvező, vagy kedvezőtlen intézkedés nem történt.

Ha c a lengyelek és ukránok közt Lembergé t.

— Francia hadosztály vonul be Galiciába. —

Bécs, december 6. A Neue Freie Presse értesülése szerint ukrán csapatok körülvették Lemberget. Egy ukrán csapat elfoglalta a grodeki vasuti állomást, mialtal Lemberg meg van fosztva a vasuti összeköttetéstől. Lengyel legionáriusok rövid harc után a vasuti állomást visszafoglalták ugyan az ukránoktól, minthogy azonban az ukránok visszavonulásuk előtt a grodeki vasuti hidat felrobbantották, a város még mindig el van zárva a külvilágtól. Az ukránok és lengyelek közti harcnak egy francia hadosztály fog véget vetni, amely már bevomlóban van Galiciába.

Berlin, december 6. Baseltől táviratozzák: A svájci ukrán ügynökség jelenti, hogy Lemberget az ukránok újból elragadták a lengyelektől.

Véres zavargás Alsónémediben.

— A nemzetőrség több fosztogatót lelőtt. —

Budapest, december 6. A pestmegyei Alsónémedi községben vasárnap este néhány katona és a hozzájuk csatlakozott asszonyok és garázda elemek betörték az üzletekbe és fosztogatni kezdtek. A községi előljáróság telefonon segítséget kért, mire Füzéressy nemzetőri kerületi parancsnok Szántó Ede főhadnagy vezetésével husz nemzetőrt kiindított a községbe. A fosztogatók a nemzetőrök puskalövésekkel fogadták, mire ezek is igyvert használtak. Négy fosztogatót lelőttek és igen sok embert letartóztattak. A községben ezzel helyre is állott a rend, de az előljáróság ezzel nem elégedett meg, másnap vértörvényszéket ült és ezen a fosztogatók közül öt embert halálra ítelt. A nemzetőrök a halálos ítéleteket rögtön végre is hajtották.

Az ok nélküli vérengzésről tudomást szerzett Fényes László, a nemzetőrség kormánybiztosa is, aki husz nemzetőrrel és hadbíróval kiment Alsónémedibe. Megkezdte a vizsgálatot egyrészt, hogy megállapítsa, kik a bűnösök a fosztogatásban, másrészt, kinek a hibájából történtek a jogtalan kivégzések. A vizsgálat kiderítette, hogy Szántó főhadnagy, noha a kerületi parancsnok szigorúan megtiltotta neki az ítélezést és csak a rend helyreállítását bízta rá, mégis végrehajtotta a községi előljáróság halálos ítéleteit. A kormánybiztos a főhadnagyot azonnal elmozdította állásából, új parancsnokságot állított a nemzetőrség élére, akiről kiderült, hogy csak feisőbb parancsnak engedelmességek. A hadbíró egyelőre a községben marad, tovább folytatja a vizsgálatot és valószínű, hogy a legközelebbi órákban Szántó főhadnagyot le fogja tartóztatni.